РІК IV. Почта оплачена гуртом. ЛЬВІВ, 22. ЧЕРВНЯ 1930. Porto zapłacone ryczałtem. Ч. 24.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНИЙ ЧАСОПИС

Виходить що тижня.
Адреса Редакції і Адм.:
„ПРАВДА“
Львів. вул. Кльоновича ч. 8. II. пов.
Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю: Річно 12 зол.
Піврічно 6 зол.
Чвертьрічно 3 зол.
Місячно 1 зол.
За кордоном: Річно 2 ам. дол. або їх рівновартість.
Поодин. число коштує 20 сот.

СКЛИКАННЯ СЕНАТУ

Президент держави підписав декрет, на основі якого скликає Сенат на 18. червня на надзвичайне засідання. Це засідання сенату відбудеться раніше ніж соймове засідання, а то тому, що Сенат має полагодити кілька пильних справ, а відтак збереться 22. червня вже рівночасно з Соймом. Що дальше буде невідомо та ходять чутки, що буде мабуть розвязаний.

ВІДЛОЖЕННЯ ЗАСІДАННЯ СЕНАТУ

Дня 17. червня президент окремим розпорядженням відложив сесію Сенату знов на 30 днів так, що до засідання на день 18. червня не дійшло.

СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

У вівторок дня 17. червня уладили питомці Інституту ім. св. Иосафата (малої семінарії) святочну академію з нагоди 30-літнього ювилею на Митрополичому Престолі Їх Ексц. ВПреосв. Кир Андрея. Преосв. Кир Іван виголосив Святочне Слово, в якому подякував в імени питомців ВПреосвящ. Митрополитові за численні добродійства, яких зазнав Інститут від свого Основника. Відтак слідували гарні продукції хору питомців під умілим проводом відомого дирігента п. Д. Котка і орхестри під проводом п. В. Масюка. Велика саля Польськ. Муз. Інституту була битком набита.

ПОСВЯЧЕННЯ ДОМУ ЕМІҐРАНТА У ЛЬВОВІ

В суботу 14. червня, відбулося посвячення 4 поверхового Дому Еміґранта у Львові на розі вулиць: Вишневецьких і 29 Листопада. Чину посвячення довершили: Латинський архиепископ Твардовський і греко-катол. епископ. Преосвященний Н. Будка в асисті о. мітрата Базюка.

ПОЖЕЖА в СТАНИСЛАВІВЩИНІ

В Сернках долішних пов. Рогатин згоріло недавно 5 господарств. Всего згоріло 5 хат, 4 стодоли і 2 шопи.

Причина пожежі невідома. Всі будинки були обезпечені від огню.

ВИМЕРЗЛА ОЗИМИНА

Майже в цілім Лєнінградськім окрузі вимерзла озимина. Тепер сіють на місце збіжа лен.

Страсні видовища в Оберамерґаві

В Оберамерґаві, в Баварії почалися оноді страсні видовища. В першій виставі взяли участь представники баварської влади, папський нунцій у Мінхені і 5000 глядачів. Хоч увесь час лив дощ вистава відбулася та зробила велике враження. Тривала вистава 8 годин із двогодинною перервою в полудне. Крім картин із Нового Завіту, що представляли життя й смерть Ісуса Христа, обнимало видовище й чимало картин зі Старого Завіту.

На образку бачимо „Поцілунок Юди“, як виглядає на сцені.

ПОВСТАННЯ в АЗЕРБЕЙДЖАНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Повстання в Азербейджані обняло всю країну. Большевики не мають змоги з ним справитися і тому комісарів змінюють одного за другим. Большевики дуже жорстоко обходяться з повстанцями. Від січня по нинішний день вирізали большевики около 7 тисяч повстанців.

—o—

КОРОЛЬ Св. ЗЕМЛІ.

В політичних кругах в Єрусалимі носяться з гадкою проголосити еміра зайорданських областей Абдулляха королем Палестини.

Чи правда це, чи тільки поголоски не знати. Зате з Женеви подають заяву представника Англії Шільх'а, який сказав, що Англія зобовязалася допомогти в утворенню в Палестині жидівського огнища, але не жидівської держави.

—o—

Положення на Радянщині

Сталін чистить комуністичну партію. Тривожні настрої в червоній армії.

Перед конґресом комуністичної партії, що відбудеться 26. червня, Сталін продовжує нагінку на опозицію. За всякі виступлення проти червоного диктатора викидають без пардону з партії. Недавно викинули і заслали до Вятки Угланова, предсідателя Московської ради, що ще донедавна був ярим прихильником Сталіна. Дотепер викинули 131 тисяч комуністів з партії, а 15 тисяч добровільно з партії виступило.

В червоній армії команда дуже обмежила відпустки. Дотепер давали звичайно червоноармійцям довші відпустки, щоби помагали батькам при полевих роботах, (а тепер колхози, то нема кому там помагати).

Це нове розпорядження про відпустки стоїть у звязку з дуже тривожними настроями в червоній армії, які викликала колективізація. Який настрій панує між червоноармійцями хай послужить за примір такий випадок. До одного села під Київом приїхав червоноармієць до дому на відпустку.

Колиж побачив, що з господарства батьків внаслідок колективізації лишилися в хаті одні стіни бо все забрали в колхоз) він застрілив трьох комуністів, а відтак і собі відібрав життя.

Христіянське виховання молоді

З Енцикліки Св. Отця Пія XI.

11. Святиня христіянського виховання.

З виховним середовищем христіянської родини найтісніше звязане друге виховне середовище, яким є Церква, ця велика родина Христа. Слабі є сили упавшої людської природи й нечисленні є ті чисто людські засоби, якими послугуються родичі при вихованню своїх дітей. Тут приходить родичам на поміч Боже Провидіння та додає їм належної поваги, а Божий Закон виразно приписує дитині: Шануй вітця і матір твою... Приходить відтак на поміч христіянській родині Католицька Церква, та велика родина і велике виховне середовище. А має Церква безмірне богацтво виховних засобів. „Це виховне середовище Церкви — читаємо в Енцикліці — обіймає не тільки її Тайни, ті орудники ласки, успішні Божою силою та всі предивно виховні її обряди, не тільки ту матеріяльну будівлю христіянської святині, що також в чудесний справді спосіб ділає виховно мовою літургії й мистецтва. Але обіймає також велику скількість і ріжнородність шкіл, стоваришень і всякого рода установ, які прямують до вироблення молоді чи через літературу й науки чи навіть через саму забаву та фізичну культуру в релігійній побожности".

І в тій невичерпаній обильности виховних діл Кат. Церкви є ще одна річ, на яку звертає увагу Св. Отець. Є це та предивна згода (гармонія), „яку вона (то є Церква) може удержати з христіянською родиною так, що з повною слушністю можна сказати, що Церква і родина творять разом одну святиню христіянського виховання".

12. Виховне середовище школи.

Суспільна установа школи повстала наперед за почином родини й Церкви і то значно скорше ніж за старанням держави — це з притиском зазначує Енцикліка „Тому школа, розглядана також у своїм історичнім початку є з природи своєї помічною й доповняючою установою родини і Церкви". Школа повинна отже „творити разом з родиною і Церквою одно святилище, посвячене христіянському вихованню". А коли школа не сповнить того завдання, то вона не тільки минеться зі своєю ціллю, але й сама переміниться в діло розкладу. Признав це навіть і оден світський педагог, котрий сказав: „Коли виховання літературне, виховання суспільне, виховання родинне і виховання релігійне не погоджуються зі собою, чоловік є нещасливий і безсильний".

А зразком такого шкільного виховання, що погоджується і з вихованням релігійним і зі суспільним і з родинним є для католицьких дітей тільки католицька школа. Тому слушно Св. Отець згідно з приписами Церкви є проти т. зв. невтральних шкіл, то є „без жадної

Ромунія проти повороту Габсбурґів на угорський престіл

Ромунський премієр заявив, що в закордонній ромунській політиці не буде ніяких змін. Уряд буде і дальше жити в приязни з сусідами. Щодо границь Ромунії сказав він, що як вже король у своїй промові заявив, також не буде ніяких змін. А що до ревізії границь не може бути й бесіди. Уряд буде непохитно стояти на становищі пошанування договорів, які, як відомо, предвиджують, щоб Габсбурги не вернули на угорський престіл. І вже на тій підставі ромунський уряд буде завсіди противний, щоби Габсбурги вернули на угорський престіл.

Вибух 4 пекольних машин

В ждальні III кл. на зал. стації Ніш вибухла вечером пекольна машина, що була уміщена за печею. Підчас вибуху вбитий ветеринарійний лікар, двох жовнірів тяжко ранених, а легко ранена гімназійна учениця. В годині опісля вибухла на зал. торі друга така машина, в хвилині коли надїздив поспішний поїзд. Опріч того найдено ще одну таку машину, що важила 1½ кг. і вибухла підчас розбирання. А над ранком вибухла четвета машина уміщена в піску на передмістю. Останні три машини не спричинили жадної шкоди.

Літаки для всіх

Форд, фабрикант самоїздів в Америці, сказав одного разу, що так як сьогодні самоїзд, так в найблищих літах літак, повинен стати предметом щоденної потреби. (Як відомо, в Америці, що друга — третя родина має власний самоїзд).

Щоб се сталося, літаки мусять стати перше: невеликими, догідними до перехования — і головно дешевими...При будові літака найбільше коштує мотор. Сьогоднішні літаки з моторами з силою 300—400 коней є незвичайно дорогі, як і дороге їх удержання. Старання отже будівничих літаків йдуть в тому напрямі, щоб витворити літаки з якнайменшим мотором, а по можности й без мотора. — Такий літак без мотора може, розуміється, літати лише в гірських околицях, де численні воздушні струї удержують його довший час у воздусі.

Літаки такі уже збудовано, а провід у тім вѐдуть Німці. — Верзальський трактат наложив на них заборону будови великих літаків, тому взялися вони до будови кермовиків „Цепелінів" — і малих безмоторових та слабомоторових апаратів. — І впертою та систематичною працею добилися вони успіхів. Вже кільках літ тому двох нім. летунів перелетіло 1185 км зі Штутгарту до Будапешту і назад, перелітаючи по дорозі понад гірськими хребтами в висоті 3.500 м і то підчас найгіршої погоди, серед дощу і снігу. — Велике значіння сього лету лежить в тім, що апарат їх мав малий мотор, ледви о силі 19 коней себто такий, що його має звичайний самоїзд. Се був чи не найменший мотор, що його вживали при літаках. Звичайно вживають при слабомоторових апаратах 40 — 60 кінних моторів.

Крила такого літака даються легко здіймати і в наслідок того можна його легко перевезти на місце злету, як також не потрібно будувати на його приміщення спеціяльної великої шопи.

—о—

ріжниці доступних для католиків і некатоликів".

Католицька школа не є та школа, де католицьких дітей учать м. ін. також католицької релігії. Щоби школа була католицька то є „згідна з правами Церкви і християнської родини треба, щоб ціле навчання й ціле уладження школи: учителі, програми, книжки для всіх предметів були переняті християнським духом під материнською опікою і чуйністю католицької Церкви, щоб релігія була справді підставою і завершенням цілого образування, на всіх степенях, не тільки початкових, але і середних та вищих". Словом, як мовив папа Лев XIII, ціле навчання повинно бути овіяне духом побожности.

Тому католицькі родичі повинні домагатися від держави католицьких шкіл для своїх дітей. Державна школа не сміє іти в розріз із найважнійшими виховними середовищами, якими є християнська родина і Церква. І коли католики через свою пресу, на вічах і зборах або в законодатних установах (соймі й сенаті нпр.) домагаються католицьких шкіл, то не є це якась партійна політика, тільки „наскрізь релігійне діло і найперше завдання Католицької Акції".

Коли у нас свідомі католики згуртовані в Українській Християнській Організації ставлять м. ін. домагання католицьких шкіл для своїх дітей, то тим сповняють тільки свій релігійний обовязок. Коли їх преса забирає в тій справі прилюдний голос, то робить вона не партійну політику тільки діло Католицької Акції. А в тім є це одна з тих точок, де „політика зближається до престола".

А якже часто робиться тій Католицькій Организації і катол. українській пресі закид „роблення політики", як часто радиться їй „лишити політику" політичним партіям і їх газетам. Лишіть, мовляв, політику політичним партіям (чи пак: одній партії!). І не дивно нам чути таке від людей ворожих Церкві, або невироблених ще в громадянськім життю. Але щонайменше дуже дивно було нам чути такі закиди від людей поважних і беззастережних католиків. Кажемо: що найменше, бо ще інші почування могли будитися в нас, коли слухали ми таких закидів і таких докорів.

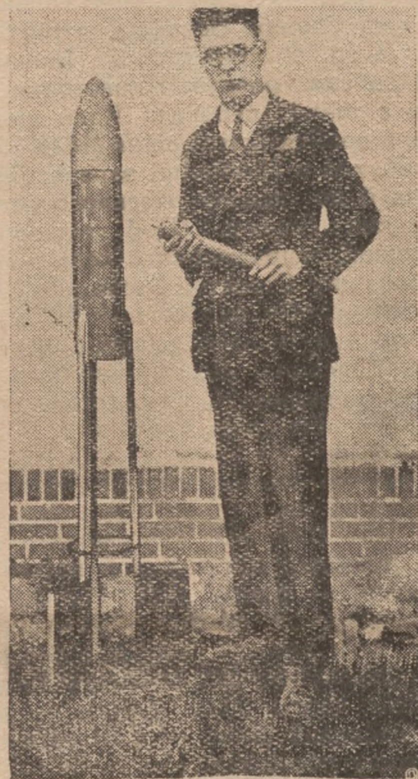
Від довших літ були і є в нас нарікання, що „наша школа в ярмі", а в парі з тим ставиться домагання „рідної школи". Свідомі Українці-католики і нині не покидають цього клича. Вони тільки поширюють програму і на своїм прапорі ставлять ясний клич: Домагаємося рідної католицької школи для наших католицьких дітей!

Цей клич треба поставити ясно і не датися збаламутити людям несвідомим або злої волі. Бо нерідко можна почути або читати такі розумовання: „Наші діти в першу чергу українські, а вже відтак католицькі, православні чи протестантські". На перший погляд так воно і здається і тому не дивно, що така думка може мати навіть більшість за собою. Та коли розважимо її гаразд і ще раз передумаємо її в світлі нинішної Енцикліки, то переконаємося, що так справи не можна ставити. Навпаки, переконаємося, що рідна католицька школа не тільки виховає „щасливих і сильних людей", як сказавби згаданий уже світський педагог, але виховає також національно свідомих Українців та Українок.

„Бо треба це сильно голосити і треба, щоб це всі добре зрозуміли і признали, що католики якогонебудь народу на світі, стараючися для своїх дітей за католицьку школу, не ведуть якоїс партійної політики, але з наказу совісти провадять релігійне діло. І цілком не думають відділяти своїх дітей від тіла і духа народу, але навпаки виховати їх як найдосконаліше і як найбільше корисно для добра народу. Бо добрий католик саме силою католицької науки, є тим самим найліпшим громадянином, що любить свою батьківщину"...

(Дальше буде).

Нова ракета

Вже було кілька проб вислати з землі в простори всесвіта ракету, очевидно покищо без людей. Таку ракету придумав тепер студент політехніки (високої школи, де вчаться на інжинів і т. п.) в Ольденбурзі (Німеччина) Карло Поггензе. Ракета має апарат до записування кількo пролетіла та до світлинних (фотографічних) знимок. Вистрілення цеї ракети мало відбутися оноді невподалік Гальдвардену.

СУЧАСНІ ТРУБИ ЄРИХОНУ

Одно американське корабельне товариство умістило на покладі своїх кораблів і в порті величезні голосники (ґіґантофони) Марконія, щоби лише притягнути якнайбільше подорожних на свої кораблі.

При помочі тих голосників подорожні корабля можуть порозумiватися з тими, що їх відпроваджували, навіть тоді, коли корабель вже відчалив від берега і находиться добрий кавалок на морі. І тоді ще чують і одні і другі слова пращання своїх близьких.

ГРОБИ З ПЕРЕД 3,000 ЛІТ.

Підчас розкопок біля Бидгощі на Познанщині, викопано 30 гробів, що походять з 8. століття перед Р. Хр.

НАПИСАВ ТЕСТАМЕНТ КРЕЙДОЮ НА ДВЕРЯХ

В місті Бергано був такий випадок. Один громадянин того міста вернув до дому з проходу і нагло занедужав, а що не мав під рукою ні паперу ні чорнила написав тестамент крейдою на дверях.

Тестамент признали важним, а двері зняли і занесли до нотаріяльного архіву,

ПАШПОРТ ЗА 5 ДОЛЯРІВ

Вашингтонський конгрес ухвалив обнизити ціну закордонних пашпортів на 5 долярів (дотепер коштував амер. пашпорт 10 дол), а крім того продовжити важність пашпорту з 2 на 6 літ

Поверх 80 літ у подружжі

Чоловік має 108, а жінка 105 літ.

У глухім французькім селі Нітрева біля Нант живе 108-літний Франц Епервіє із своєю 105-літною жінкою вже 80 літ у подружжі. Селяни з того села, що їх добре знають кажуть, що вони завсіди були примірним подружжам, з якого брали примір й інші мешканці села. Недавно відбулася в їх домі пресова конференція. Публіцисти хотіли довідатися, як треба поступати, щоби так довго витревати в подружжі. Епервіє сказав їм, що він дожив такого віку лише завдяки тому, що вів реґулярний спосіб життя. Ніколи в житті не пив горілки. Опріч того багато завдячує своїй жінці, котра була для него анґелом хоронителем. Його старенька жінка не виглядає що правда на ангела хоронителя зате має одну добру прикмету, дуже мало говорить.

Страсні видовища в Оберамергаві

Від найдавніших часів було бажанням побожних християн, щоб муки Спасителя представити наглядно очам віруючих. В середніх віках такі представлення (містерії, таїнства) влаштовувано по католицьких церквах. Але той звичай з часом затратився.

Дивним дивом заховався цей звичай в однім німецькім місточку званім Оберамергав, що лежить у горах Альпах у Баварії. Мешканці того місточка дуже побожні. І не дивно. Бо майже від трьохсот літ є вони свідками зворушаючих сцен Страстей Христових. Ті вистави відбуваються там що десять літ. І тоді всі дороги, що ведуть до малого гірського місточка оживляються подорожними з далеких навіть сторін. Навіть зза моря з Америки приїздять люди, щоб оглядати ті незвичайні видовища. У них представлено живими особами кріваву драму Страстей. Всі події їх від Гетсеманії аж до Воскресення, згідно з оповіданням евангелій, там виведені на сцені. Драма має три акти і вісім відслон (картин). Виступає також хор і орхестра. Драму ту скомпонував о. Дайценбергер, колишній місцевий парох.

Останній раз були ті видовища властиво ще в 1910 році. В 1920 році через повоєнну скруту в Німеччині вони не відбулися. Пробували відновити їх в 1922 р., але невдачно. Щойно цього року мають ті представлення заясніти своїм давним блеском.

Ролі тої вистави грають нефахові артисти, але самі мешканці місточка, в більшости прості ремісники. Не вживають притім ані мальовил ані перук. Все там має бути природне. Ті ролі переходять у родинах з родичів на дітей. Наприм.: ролю Христа все грає хтось із родини Лянгів. Інша родина мав все нпр. ролю Юди і т. д. Перед початком сезону вистав відбувається в місточку місія. Перед кождим представленням правиться Служба Божа, на котрій більшість „акторів“ приймає св. Причастіє.

Про сам початок і повстання тих вистав є такий переказ: Коли шаліла страшна трийцятьлітна війна (1618-1648), тоді вибухла в Німеччині зараза. Дійшла вона й до тихого гірського села в баварських Альпах. Щоб відвернути гнів Божий, мешканці того села відтворили картину Страстей Господніх. І зложили також обіт, що кождих 10 літ по віки вічні будуть представляти це велике діло Спасення. До нинішнього дня побожні мешканці Оберамергаву сповняють цей обіт своїх предків.

Китайські винаходи

Багато річей, з котрих користає тепер весь світ, походить з Китаю. Нпр. шовк був знаний в Китаю від непамятних часів. До Европи дістався він щойно 300 літ до Р. Хр. Папір винайшли Китайці в перших початках християнської ери. Европа зачала вживати того винаходу аж в 12 столїттю. Порох до стріляння знали вже Китайці на 700 літ до Р. Хр. і вживали його до виробу штучних огнів (фаєрверків). В XIII столїттю вживали пороху навіть до виробу ручних гранат. Чай знали і пили Китайці вже в 2 столїттю, а Европейці навчилися пити чай аж в 17 столїттю.

Перша друкована книжка появилася в Китаю в р. 868, а в р. 1100, почали Китайці вже друкувати книжки при помочи рухомих черенок. В 2 стол. виробляли в Китаю порцеляну, яку привезено до Европи в 1518 р., і аж в 18 столїттю вдалося Европейцям підробити китайську порцеляну.

З того видно, що китайська культура дуже стара.

Ширіть „Правду“

Як. Мк.
(Нове поле 1929).

ЛИШЕ ПУЩА ПРО ЦЕ ЗНАЄ

II

Верховець Леся ані здрігнувся від стрілу і стояв як вкопаний. Душегуб застрілив і його, стягнув узду, сідло, покривало і кинув за власником у бистру ріку. Обидва вючні коні забрав зі собою.

Верхівець небіщика був худий і не заспокоїв голоду наспівших небавом вовків. О півночи дігнали знов Майка, обступили кругом, та вили і вили, аж холодом проймало. Потухав огонь, то сейчас наближалися, сверкаючи очима, коні зачинали непокоїтись, Майк прокидався, підкладав дров, поломінь запалахкотіла опять, а тічня віддалялася. Майк знов загортався в коц і напів сонний думав про своє золото. Совість йому не докучала. За богато вже мав гріхів, а сей оден стріл збогатив його вдвоє. Все склалось так, як укладав собі ще в Едмонтоні, намовляючи Леся пристати до него до спілки. Що на вечеру зїв послідний кусень мяса, сим не бентежився, таж не раз не два йому лучалось з крісом на рамени й грудкою соли в саквах прожити в пущі цілі місяці. Зраня забив костуром їжатку, яка ще впослідне забажала принести собі до леговища сухого листя. Нею жив два дні.

Третього дня заночував в хаті знакомого Роджера. Був то мисливий, що ловив звіря в сильця, їх скіри продавав і там жив вже кільканацять літ.

— Молодий мій товариш поїхав иншим боком — сказав Майк Роджерови, а сего не дуже обходила доля проїзжих. У него запасся хлібом і сіллю і другої днини пустився в дальший путь. «Ще лиш десять день дороги — міркував щасливий Майк — а за те я опісля заживу роскішно».

Відси вже вела дорога. Правда, не часто проїздили люди, тому дорогою не личилоб її звати, хиба стежкою, та Американець знав її добре і рішив, що мога поспішати.

Пятого дня скінчилися харчі, треба було оглянутися за дичиною, а се дало привід, що трапер обчислив набої. Було тільки 8, отже треба було берегти їх, як ока в голові. Хижаки за ним не слідкували, видно нагодилася инша добича і за нею пігнали. Все складалося після його бажань; коби лиш перебути пять днів. Майк того дня був так вдоволений, що аж підсвистував з радощів.

Але по сміху плач, — каже приповідка, і так з ним склалося. Коні їли лиш мох, зісохлу траву, та так поморилися, що ледви ногами волокли. Оден захромав. З него переложив сакву з 30 фунтами золота на другого, а каліку лишив вовкам, що знов наспіли. Зготовив їм вдруге пир, що правда скупий та ликоватий.

Шестого дня не годен був назбирати трави, рад не рад пустив коні пастися, але необхідно було зі стрільбою в руці вартувати перед вовками. Ще й тепер і на гадку йому не приходило, що його життя поважно загрожене. Бував ще в більших бідах, а все виходив цїло; — відваги йому навіть ворог не міг відмовити. Щоб як найліпше заховати набої, від котрих зависло його життя, лишив два в крісі, а лишні 6 завинув в полотно, та заховав в сакву прикріплену до сідла.

Се був перший промах.

Другий зробив слідуючого дня. Не мав мяса, а тут на полянці вздрів здорового лося. Тічні не було чути, тому лишив коні на припоні, а сам став підходити до полохливого звіря. Та ще тихше, ще обережнійше підсувалися вовки — було їх тепер 14 — до коней. Прилягли до самої землі, повзли на черевах, з отвертими пащами і висолопленими язиками підкрадалися до добичі. Лист не шелеснув, гилячка не хруснула. Скрадалися проти вітру і тому лови вдалися. З трох сторін вхопили зубами близше стоячого вючного коня, повалили вмить на землю і розшматували живе ще звіря. Другий кінь зірвався з припони і стрілою помчав в сторону Роджеревої оселї. Зі собою поніс цінних 6 набоїв, що були в саквах при сідлі.

Якби був жив Лесь, то така халепа не булаби скоїлася.

Кожда провина мститься на землі.

Трапер наблизився до лося на 250 кроків, дальше годі підходити, бо між ним та дичиною була лука, вкрита білим снігом. Він прицілився, стрілив, та віддаль перецінив, тому хибив, а сполошений звір пересадив одним махом найблизші корчі і зник в пралісі. Стрілець закляв і звернув до коней. Як дій-

ЯК ПОЗБУТИСЯ МОХУ І ЛИШАЇВ НА ОВОЧЕВИХ ДЕРЕВАХ

На відро води взяти 3 кг. попелу з дерева, пів кг. кухонної соли, пів кг. звичайного мила. Мішанину ту варити так довго, доки мило не розвариться. Коли мішанина застигне, вляти чарку терпентини і тим мастити пень і галузки, покриті мохом і лишаями. Мох і лишаї засихають і самі від себе відпадають. Кора потім має вигляд свіжий і здоровий. В осени треба робити ту роботу, як опаде листя; на весні—доки дерево ще не випустило пуплянків. Добре теж окроплювати дерева такою мішаниною: 3 кг. вітріолю міди, 2 кг. свіжого добре згашеного вапна і 4 відра води.

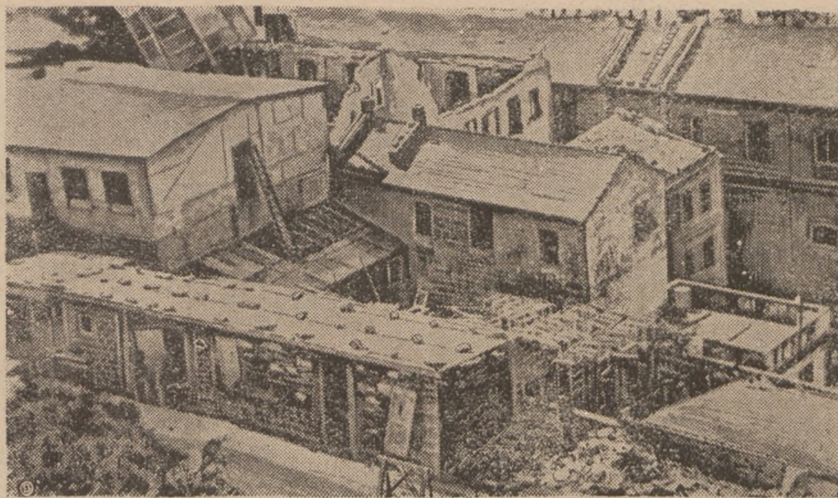
(„Укр Хлібороб").

ЖИТТЯ НА МАРСІ І ВЕНЕРІ

Американський учений доказує, що планети Марс і Венера є замешкалі. На Марсі має бути в ночі кілька степенів морозу, а в день кілька степенів тепла. Через те життя може там розвиватися. На Венері має бути навіть теплійше ніж на землі і через те навіть кращі умови життя ніж на землі. Все те очевидно здогади (гіпотези).

—о—

Катастрофа в Ґенуї

В Генуї (горішня Італія) завалився оноді великий Дім Емігрантів. Під румовищем згинуло багато людий. Серед них чимало й з Польщі. Доси добули з під румовища 10 вбитих і 8 ранених. На образку бачимо руїни заваленого дому.

—о—

ВЕЛИЧЕЗНИЙ КИТ

Норвежське китоловне судно зловило на китайських водах кита небувалої дотепер величини. Кит той був довгий на 30 метрів, а важив 40 тисяч кг, т. зн. що 4 вагони малиби що везти.

СПЕКА В БЕРЛІНІ

В Берліні запанувала спека. Перший раз в цьому році термометер показує 30 степенів Цельзія. Над містом появилися цілі рої бжіл.

—о—

шов на 50 кроків, замітив, що сталося. Лють і розпука огорнула його, а кленучи на весь світ, допустився третього прогріху і не могучи запанувати над собою вистрілив в хижаків. Оден вовк простягнувся, прочі роскочилися, опісля оглядалися, чи не можна би їм вернутися на смачний бенкет.

Але послідний набій вистрілений!

Зі стрільбою в руці зближався до нещасного місця. Кров, тенета і кусні дерги перемісили хижаки зі снігом, також роздерли одну сакву зі золотом, а жовті бляшки і зеренця валялись по землі. Не застановляючися зачав їх збирати, а доперва як скінчив, почав надумуватися, що йому тепер робити. Ще не здавав собі справи з грози положення, бо був пересвідчений, що коня настигне. Шпарко пустився його слідами, брив снігом до заходу сонця, але крім узди, яку видно кінь розірвав, наздоптавши повід не знайшов нічого. Дальше йти в ту сторону булоб божевіллям, вернув на нещасне місце назад, бо хотів забрати свій скарб, дергу, топір, та инші річи. Тимчасом вовки обгризли коня, не дарували і свому мертвому товаришеви, та хижим оком гляділи на Американця. Булоб самогубством йти між розвірених вовків.

Самітний і безборонний розіклав під сосною ватру, з чатиння зробив леговиско, а назносивши що мога гиляк на паливо, положився при огні. Та не спалося йому, бо вовки обступили в віддали 50 кроків огнище, позадирали голови до гори і виводили цілісеньку ніч свою пекольну музику. Гроза положення станула йому перед очима.

По сході сонця відступили четвероногі товариші від Майка, так, що без небезпеки міг позбирати золото. Завинув старанно в дергу й заховав в недалекій скалубині, прикинув каменем, а щоб се місце зробити значним, бо хотів вернути і золото забрати, поробив заруби на найблизших деревах. Кріс не міг вже придатись, то його кинув, взяв топір, коц та деякі дрібнійші, а легкі річи і пустився на полудне. О яких 50 миль були склади Гудсонської компанії, пішки повинен до них за 4 дні добристи. Мав в кишенях трохи соли, а з тонкого мосяжного дроту гадав робити сильця на заяці, яких там велика сила.

Цілий осьмий день йшов, бродячи в снігу. Вже коло 3-ої з полудня поробив приготовання до нічлігу, а також наставив кілька силець на зайці. Слідів було досить, тож повинен зловити хоть одного, бо наш піхотинець не мав через цілий день нічого в губі. Ледви ліг спочивати надтягнула тічня. Хижаки підходили щораз блище, а сверкаючи очима, показували охоту кинутися на самітну людину. Лиш огонь був їм на заваді.

Безсонність докучала Майкови. В ночи не мож було зажмурити ока, бо вовки підходили і головнями треба було сміливішими відганяти. В день треба з всіх сил йти наперед. Голод і студінь також добре доскулювали. Грів він закостенілі руки над гранею, скинув чоботи і нагрівав ноги, підбадьорував себе на всякі способи, та надія не хотіла загостити до його лукавого серця. Безсонність, холод і голод доводили його до божевілля.

Нерадо і отягаючись розбіглись вовки девятого дня. Вони оглядались і неначе оден другого питав: чи довго ще витримає сей чоловік? Майк пішов поглянути, чи не злапався заяць в сильце? Лиш одного застав, з иншими справились вовки по свому. Стягнув скіру з довговуха, мясо пригрів над гранею і захланно їв, не зважав, що мясо ледви розпарилось.

Так перебув девятий день. Ще 25 миль і дійде до людських осель.

Десятого дня небо затягнулося хмарами, від півночи потягнув вітер і приніс сніговицю. Від доби не мав нічо в устах, але йшов дальше. Згубив топір і коц, але брив снігом спотикаючись з безсилля. Вовки слідкували за ним, хоть в день не наближались дуже. Вони для Майка не були вже страшні. Голод, втома і безсонність викликали перед його очима привиди, так що не тямив гаразд, де він і що з ним діється. Привиджувалося йому, що він в гурті товаришів при склянці. Вони співали, то і його скортіло підтягати пісеньку. Нараз зашпортнувся, впав і замовк. Сього тільки й вичікували вовки.

Північний вітер несе білі пластинки снігу, сипле і сипле ними на землю, вкриває ними і ліс і пущу і... останки недавно ще живої людини.

Пуща знає богато всячини, та мовчить.

Кінець

—о—

Страшна повінь у Персії

Велика злива, яка тревала в Персії кілька днів, спричинила повінь, що залила в короткім часі величезні простори. На образку бачимо повінь в однім місті. Військо здержує напір води, щоби не допустити до завалення домів.

НАЙБІЛЬШЕ СОНЯШНІ КРАЇ ЕВРОПИ

Недавно зібрано цікаву статистику, що відноситься до найбільше соняшних країв в Европі. На першім місци стоїть Еспанія. Вона має разом 3.000 соняшних годин у році. Дальше йде Італія що має 2,400 годин, Франція 2100, Німеччина 1.800, Голяндія, 1.700, Англія 1.400, і Скандинавські краї 1.200 соняшних годин на рік.

Молоко, найважніша пожива для дітей

Молоко є найважніша пожива для малих дітей.

Дитина може вживати молоко до пиття, або яко складову частину якоїсь їди, на приклад в зупі, каші, цукорках і т. д. Молоко це рідина, але його не можна вважати як таке, що може заступити питтє води. Вода потрібна і бажана і більшість нашої їди має її в собі у ріжних скількостях. Молоко також має коло 88% води, а решта припадає на ті складники що власне творять молоко. Якщо ви випаруєте кварту молока, ви дістанете десь около пів склянки молочного товщу, молочного цукру та троха інших мінеральних складників які ідуть ка будову мязів, кістяка, зубів.

Ми не можемо бачити в молоці цих складників, бо вони там роспущені, але коли пємо молоко, бо ці складники поступають до нашого тіла і там зужитковуються. В додатку до цих складників що йдуть на будову нашого тіла та на відновлення вже віджившиx клітин, молоко має також вітаміни, які так важні для успішного росту і розвитку дітей, а також для підтримання здоровля у дорослих. Нема іншої їди так доброї для дітей як молоко. Найбільшим бажанням родичів мусить бути аби їх дитина споживала стільки, скільки лише зможе і то кождого дня. Вже богато досвідів зроблено для досліджения впливу молока на дітей і ці досвіди доказують дуже велике значіння його для молодих організмів. Молоко богате на вапно і фосфор. Зелена листова городина це також добре жерело вапна. Вживання молока забезпечує потрібну

К. Л. 7)

БОЖА ПШЕНИЦЯ

4. Туга до Бога.

У цісаря Траяна зголосився прибічник зараз тільки вернув із тюрми від Ігнатія.

— Ну й щож? — спитав Траян.

— Він твердий у своїй вірі, непереможний — відповів прибічник.

— Якжеж відповів тобі? — спитав цісар.

— Відповів так: «Ігнатій просить тебе, щоб ти віддав його на роздертя цирковим звірюкам, щоб він міг дійти до Бога, до Господа свойого...»

Цісар скипів гнівом:

— Так сказав! Добре, так і буде йому! Побачимо, чи буде такий завзятий, коли почує на собі зуби хижих звірюк.

І дав знак прибічникові, щоб вийшов.

Потім велів собі подати спис підозрілих у християнстві.

Коли подали йому жаданий спис, шукав за йменням Ігнатія. Коли очі спинилися на його йменні, вже не читав дальше — тільки підписав: «На роздертя хижим звірятам на арені цирку й підписався.

Таки цього самого дня перевели Ігнатія з вязниці в преторії в вязницю в кольосею.

Радий та веселий ішов Ігнатій мов на пир величавий.

— Всевишній Боже, Господи мій! Дякую Тобі, що Ти вислухав молитви моєї й дав мені змогу стати жертвою за Правду Твою.

І цілував ідучи вулицями Риму кайдани на руках своїх:

— Дорога ти мені, окрасо рук моїх, дорогі, над усе дорогі ви мені, кайдани мої — шептав він.

Деякі з вояків, що відводили його стали насміхатися зі старця:

— Буде з нього знаменитий глядятор! Цей напевно не дасться ні тигрові ні львові.

— Не дуже ласі будуть звірі на ці старі кости — казав другий. — Є в підземних казаматах кольосею для них краща добича з цих загорільців є мужі й жінки, є юнаки й дівчата.

А інший додав:

— Є навіть діти! Я вчора відводив туди їх цілий гурт. Були там батьки й матері з дітьми. І що скажете, малі діти втішно говорили про муки, що їх ждуть за їх віру й подячних пісень співали свойому Богові за ласку, що дав їм змогу вмерти за віру.

Тут св. Ігнатій вмішався:

— Так, радо йдемо на муки й на смерть, бо знаємо, що ні одна каплина крови не йде на марне! Кожна каплина крови пролита за Христа дає сторичний плід. Побачите це завтра на арені цирку — сказав грімко, а зір його так палав, а вид так яснів....

Вояки з подивом гляділи на старця й уже ніхто не важився насміхатися з нього.

Привели старця в кольосей і передали начальникові циркових казамат.

І зачинилися за старцем важкі, залізом окуті двері.

В тюремній келії було вже повно християн. Були тут цілі семї з дітьми.

Як побачили Ігнатія обступили його, бо багато зпоміж них знало Ігнатія, одні з лиця, а інші зі слуху.

— Витайте — привитався Ігнатій — витайте, браття й сестри в Христі! Витайте зерно Христове, призначене на засів під багате жниво.

І побачив у куті двоє молодих людей: чоловіка і жінку, що сумні сиділи, держалися за руки й мовчки гляділи на себе.

— Чого сумні ви, діти мої, чого?— спитав.

На те юнак:

— Отче, ми що йно недавно по-

скількість вапна організмови, якого брак шкідливо відбивається на кістках нашого тіла і на зубах. Велика перевага молока полягає в тому, що воно дуже легко може бути складане з іншими стравами. Необхідність добре зрівноваженої дієти часто потрібна. Імя „охоронна їда“ дано для молока та листової городини за їх здібність робити й іншу їду більше задоволяючою.

Коли ми вживаємо молока та листової городини, ми забезпечені проти злих наслідків невистарчаючого відживлення. Молоко це одинокий корм, що не має задоволяючих підрібок.

НОВИЙ ВИНАХІД

Канадійський учений професор Гаролд Геберт винайшов недавно штучну целюльозу з цукру так, що тепер можна буде виробляти панчохи і тонке білля з цукру, через що кошти тих предметів будуть дуже обнижені. Такі панчохи з цукру зовсім подібні до шовкових та багато від них треваліші.

НЕЩАСЛИВИЙ ВИПАДОК З ҐРАНАТОЮ

В Чернієві під Станиславовом найшов 18 літній Василь Пасняк ґранату, що походила ще з часів світової війни. Почав її оглядати й обертати на всі сторони аж доки вона не вибухла йому в руках і тяжко його поранила. Пора вже собі затямити, що ґранати небезпечна річ і не рушати їх.

Пливуть ледові гори

З наступленням літа появляється на Атлянтійськім Океані величезна маса ледових гір, що пливуть з півночи на полудне і являються грізною небезпекою для кораблів. Американська військова маринарка уладила спеціяльну вартівничу службу для обсервації руху ледових гір, щоби заздалегідь перестеречи корабель. На образку бачимо амер. моряків при помірах віддалі ледових гір.

Повінь в Еспанії і Португалії

Полудневу частину Еспанії навістила страшна повінь, яку спричинила злива. Великі простори опинилися під водою. Деякі місцевости залиті і відрізані від світа. Уряд рішив помочи нещасному населенню, бо велика частини засівів знищена. Також над Лізбоною у Португалії пронеслася страшенна буря з хмароломом, а відтак наступила небувала злива. Майже ціле місто опинилося у воді. Вуличний рух здержано. Пожежна сторожа весь час працює при ратунковій акції. Мешканці сутерин повшікали. Грім вбив одну дитину, а двох жовнірів тяжко попарив.

——o——

вінчалися, ще й тижня нема...

— І того сумні ви?! Чиж це не щастя для вас, чиж це не ласка Божа, що в так молодому віці доля судила вам одержати мученицький вінець за Правду Христову. Чиж це не доброта Господа нашого, що дозволив вам разом віддати життя й разом кинути цей грішний світ, разом відійти в Царство Боже.

Обоє молодята слухали старця не випускаючи рук одно одного.

І знов каже юнак:

— Ми не нарікаємо й сміливо йдемо на муки й на смерть за Христа. Та всеж таки сумно нам, що лютий ворог не дав нам змоги пожити довше разом, що наші надії й мрії наші молодечі розвіялися. Сумно нам, та ми не нарікаємо. Хай буде воля Господня в усьому.

А молодичка теж:

— Хай буде воля Господня в усьому!

А Ігнатій на це:

— Так, діти, так! Хай у всьому буде свята Його воля...

І підійшов до матери, що кругом неї сиділо пятеро діток, хлопчиків і дівчаток. Мати навчала дітей:

— Як виведуть вас на арену й випустять на нас злющих звірів, не лякайтеся діти, не плачте, нехай вашим плачем не тішаться ці, що глядіти будуть на нас із сиджень, нехай бачать вони, що й малі діти вміють умирати за Христа.

— Ні, нене, ми не будемо плакати, не будемо боятися — впевнював неньку найстаршенький може десятилітній хлопчик...

— Не будемо плакати! Я не буду плакати, ненечко — лепетала наймолодша пятилітня дівчинка.

А Ігнатій на це:

— Благословенна будь, мати, що так виховала діток своїх. Великих часів дожили ми й треба, щоб навіть малі діти були великих душ! Щаслива ти, мати, що таких дітей маєш! Коли всі християнські матери так виховують дітей, то не далека вже перемога правди над неправдою.

І так обійшов він усіх, до кожного промовив, кожного потішив, на дусі покріпив.

А потім станув у куті на вколішках і молився. За його приміром пішли й інші. Припали на вколішках і молилися палко, гаряче. Дякували Всевишньому за це, що дав їм змогу принести життя за віру святу, за правду Христову. І просили в Бога, щоб дав їм силу витрівати до кінця, не заломитися, не злякатися.

По молитві Ігнатій сів у куті й задумався...

Картина за картиною пересувалися перед його уявою моменти його життя. Ось він малий хлопчина веселий, безжурний, щасливий біля неньки. А там він уже в школі. Милі часи, дорогі часи. Старий Демоґен умів влити в дитячу душу любов до правди й погорду для кривди й зла. Він теж засіяв у його душу перші зерна Христової науки, бо був християнин...

Потім він у вищих школах в Атенах.

А потім уже все його життя присвячене трудам у Христовій винниці. Ось він молодий діякон, потім священик, а там несподівано для нього він антіохійський епископ. Не змарнував він цих днів. Багато, багато душ врятував він для Царства Божого. Хоч були й невдачі, що сумом наповняли палке серце його...

А тепер... тепер сповниться його туга відійти до Бога. Ще сьогодні вечір, ще ніч одна, ніч остання, а завтра...

Вечірні тіни все густіш і густіш встелювали келію, а там і темна ніч оповила її. Крізь невеличке закратоване віконце продерлося срібне сяєво місяця й дріжучою смужкою прослилося з гори аж на долівку.

Багато з вязнів уже позасипляло. Перші діти, а там і старші. Небаром усі вже спали тихим, спокійним сном. Не спав тільки Ігнатій. Та вкінці зморив сон і його...

(Кінець буде).

——o——

ВІСТИ З „РІДНОЇ ШКОЛИ."

На які фахи треба нам звернути особливу увагу?

З фахів, які мають в нас дуже гарні вигляди на розвиток це в першій мірі: 1) гарбарство і білоскірництво, 2) кошикарство, 3) ткацтво, 4) елєктротехніка та зовсім не використовуване в нас голярство (фризієрство) і інше. Наше суспільство покищо звертає на це дуже малу увагу, недоцінюючи того, що ширення цих фахів серед нашої молоді мало би величезне значіння для поліпшення добробуту наших людей та розвитку свого власного промислу. З істнуючих шкіл цих фахів наведемо для прикладу:

1) 3-літна фахова гарбарсько-білоскірнича школа Краєвого Промислового Патронату у Львові.

Записи на шк. рік 1930/31, тревають від 15. до кінця червня і додатково від 1. до 10. вересня ц. р.

До прохання о приняття треба предложити: а) свідоцтво укінченої 7-ої кляси вселюдної школи, б) метрику уродження (приймається учеників віку від 14 до 18 років життя, в) свідоцтво приналежности й моральности (від громади і г) життєпис писаний власноручно. Прохання слати на адресу дирекції школи (Львів, вул. На Блонє ч. 3) Оплата за науку 20 зл. місячн., вписове 5 зол. Пильні а бідні ученики можуть бути звільнені від оплати.

При школі є бурса (16 нових місць) місячна оплата 60 зл. з цілим удержанням і пранням. Школа старається о практику для своїх учеників. Під фахово-науковим оглядом школа поставлена добре. Абсольвенти тої школи можуть бути фаховими керовниками гарбарсько білоскірницьких підприємств; фах дуже поплатний!

2) Кошикарська школа у Львові (вул. Софії 1. а.).

Умови принять: вік — найменше 14 років і укінчення найменше 4 кляси народньої школи. Оплата за навчання на цілий шкільний рік виносить 46 зол. (Можна просити о знижку). В справі бурси треба кандидатам звертатися за порадою до Головної Управи „Р. Ш." До тої школи повинно зголоситися якнайбільше число наших учеників!

3) Державна ткацька школа в Кросні.

Наука тревае 3 роки. Приймається учеників, що скінчили найменше 5 кляс народної школи, віку від 14 до 16 (і виїмково вище). Звертається особлившу увагу на цю школу західних (лемківських) повітів.

4) Ткацька школа в Стрию. (недавно заснована).

5) Державна технічна школа у Львові (вул. Снопківська 47) при якій приміщені:

I. Середні школи з відділами: а) дороговим і водним, **б) елєктротехнічним** і в) відділом артистичного промислу.

II. Реміснично-промислові школи, до яких належить: а) Школа Будівляних Майстрів з відділами для: 1) мулярів, 2) теслів, 3) каменярів і 4) зелізо-бегонярів, б) фахова школа з відділами: 1) артистичного слюсарства, 2) будівельного слюсарства і 3) мебльового і будівельного столярства.

III. Фахові курси: 1) 8-місячний вечірний курс для **елєктромонтерів і елєктромеханіків**, 2) 8-місячний курс („**Радіо**") для **радіотелеґрафії і радіофонії**, 3) Річний курс для інструкторів килимарських підприємств, 4—5-місячній вечірний курс для обслуговуючих кітли і сталі парові машини, 5) 1—2-місячний курс для керовників паровозів.

До групи I (середні школи) приймається молодь з укінченою 4 клясою середніх шкіл, або 7-ою народніх шкіл з вступним іспитом з польської мови, математики та вільноручних рисунків.

До групи II. (рем. пром. школи) вступають учні: до а) що мають скінчених найменше 4 кляси нар. шкіл по відбутті 2-літньої фахової практики, до б), що мають найменше 6 кляс народніх шкіл або 2 кляси середньої школи, віку від 14 до 18, за вступним іспитом польської мови та рахунків.

До групи III. (курси) на курс „Радіо" приймається учеників, що скінчили найменше 6 кляс середньої школи, або й з меншою загальною освітою, якщо виказується довшою практикою з елєктротехніки, радіотехніки, або телеграфії. Цей курс тревае від 1-го жовтня до кінця травня.

На килимарський курс приймається кандидатів, що скінчили найменше 7 кляс народніх шкіл або 3 кляси середньої школи.

6) В наших містах можна дуже рідко стрінути голяра-Українця, а є це фах в теперішних часах дуже поплатний. Тому повинна наша сільська й мійська молодь вступати в якнайбільшому числі на практику до голярів, щоби по скінченні фахово-доповняючої школи добитись незалежного становища.

За браком місця не подаємо більше фахових шкіл. З кінцем ц. шк. р. вийде окрема брошура, яка дасть вичерпуючі інформації про фахове шкільництво.

Управильнення руху на публичних дорогах

Міністр публ. робіт видав розпорядження про виминання і випереджування на публ. дорогах. Це розпорядження обовязує від 11. червня б.р. і управильнює рух на гостинцях і публичних дорогах. Всі вози треба спрямовувати на правий бік дороги в напрямі їзди. Це відноситься також до звірят, яких проводиться гостинцем чи публ. дорогою. Минати все в право. Випереджувати можна лише тоді, коли дорога доволі широка, а з протилежної сторони ніхто не зближається. Зате не вільно випереджувати (переганяти) на мостах, скрутах, перехрестях і значних спадах.

—о—

Цікавіші питання карного права

Як карають за образу релігії?

Обовязуючий тут карний закон походить з австрійських часів. Він опертий на старих законах австрійських цісарів.

Карний закон, виданий ще за цісаревої Марії Тереси, рівно в сто літ перед оснуванням нашої «Просвіти», то значить в 1768 р., карав за богохульство карою смерти. Той закон зніс цісар Йосиф II. і наказав богохульників замикати до дому божевільних. Тепер обовязучий закон стоїть на інакших засадах. Він займається справою великої образи релігії в §§ 122, 123, 124, а меншою образою в §§ 303 і 304. (В карних законах чим менший числом параґраф, тим тяжший, бо великі злочини обговорює наперед, а менші потому. Осланний «тяжкий» параґраф має число 222).

Карний закон відріжняє кілька випадків релігійних злочинів і переступств:

1) Хто хулить Богу мовою або вчинками, друком або поширеними письмами, — той поповняє злочин образи релігії. Кара — від року до пять літ, коли та образа релігії викликала публичне згіршення або коли через неї дійсно наступило зведення (когось на злу дорогу) або коли з тою образою була получена загальна небезпека (нпр. прийшло до кровопролиття в громаді). При великім степені небезпеки кара за те до десять літ.

А що значить «хулити»? Хулити значить в розумінню карного закона тілько що лаяти, ганьбити й тим нарушувати святість Бога та почесть, яку люде винні Богу. Найвисший Трибунал покарав раз за злочин богохульства такого спекулянта, котрий хотів лиш зиму перебути в тюрмі і в тій ціли сам себе неправдиво обвинив перед жандармом, що він хулив Богу. А коли його потому в суді питав суддя в присутности протоколянта, якими словами він хулив Богу, той спекулянт на місци видумав і сказав, хоч він того передтим ніде не говорив. Одначе переспекулював справу, бо думав, що він тільки в слідстві пересидить собі зиму, тимчасом його засудили за злочин. Бо з такими справами гратися не вільно.

Карний закон не обороняє Господа Бога перед образою, бо Бог оборони людей не потребує. Карний закон охороняє тільки віру в Бога, релігію, бо вона становить від споконвіку підставу упорядкованого людського життя.

2) «Хто старається безвірство (атеїзм) поширити або засіяти», — той підлягає такій самій карі, як висше подана.

Хоч постанова карного закона в справі атеїзму зовсім ясна, та тут зачинається крутійство ріжних ніби вчених «лібералів». Вони покликаються на те, що новочасна держава признає т. зв. «свободу науки», то значить, що «ученим» вільно говорити все, що хочуть. І на тій области доходить до дуже великого баламутства і брехні. Правдиві уче-

ні ніколи й ніде не говорили нічого проти Бога і не говорять, тільки всякі недоуки називають себе «вченими» тай ображують Бога й релігію, а потому покликаються на «свободу науки». Одначе коли вони навіть викручуються часом перед ліберальними судами, то кари не минають уже на сім світі, бо атеїзм (безвірство) доводить людей до такого роззвірення, що нічим кровожадний тигр. Атеїзм допровадив велику й богату Росію до моря крови й нечуваних мук. Большевизм се жахливий овоч атеїзму (безвірства) — і нема для зіпсутих безвірством більшої кари, як та коли вони нарешті дістаються під безбожну владу, якої самі собі бажали. Тоді мають таку страшну кару, що гіршої і в найтяжшім криміналі ніхто не придумавби.

3) Хто прилюдно словом або вчинком робить перешкоду або показує погорду супроти практик істнуючої в державі релїгії (віроісповідання або церкви), — поповняє злочин, кара як висше. То значить, що не вільно ображувати жадної релїгії (хіба що якась релїгійна секта заборонена законом).

Отсі три злочини проти релїгії уважає карний закон тяжкими. До 1868 р. був ще оден тяжкий злочин: хто старався наклонити християнина до відступства від християнства, той поповняв злочин. В тім році знесено ту заборону, бо законодавці стали на становищі, що порядний християнин не дасть себе відвести від християнства ні жидови, ні магометанинови, ні поганинови. Отже вили тільки кари за ширення взагалі безвірства і за образу релїгії.

Дальші переступства з тої области вже слабше карані. І так:

4) Не вільно ніяк понижувати жадної законом признаної церкви ні релїгійного стовариршення, їх обрядів й уряджень, релїгійних слуг в часі їх чинностей, присвячених службі Божій (§. 303). При тім треба памятати, що кара за образу релїгії наступає також тоді, коли хто образить священика в часі сповнювання його обовязків, хочби образа не наступила публично. Не вільно взагалі поводиться неприлично в часі релїгійних відправ. Таке поведення карає закон навіть тоді, коли згіршення не наступило і то карає строгим арештом від одного до шість місяців.

5) Від одного до трох місяців карає закон того, хто помагає закладати або ширити секту, недозволену законом (§. 304). Для недозволеної секти не вільно ні збори скликати, ні виклади (відчити) давати, ні навіть оголошувати, що там або там відбудеться такий сектярський виклад, ні збирати у себе або в чужім домі прихильників такої секти, ні взагалі в жаден спосіб підпирати таку секту.

6) Вкінці — каже §. 306 — не вільно злобно або зі сваволі ушкоджувати місць призначених на людські гроби, не вільно безправно отвирати гробів, ні виволікати трупів ані їх частинок; за се кара від 1 місяця до 6. А хто забрав би щось в цїли зиску з місця призначеного на гріб, або з гробу, або з трупа, той має бути караний за злочин або переступство крадіжи (§§. 172 і 460).

Всі ті законні постанови мають на цїли охороняти перед зневагою релїгію і все, що з нею звязане.

Розумна людина не робить зневаг релїгії навіть тоді, коли не знає, що за се карають. Бо релїгія се найвисше добро людей.

День крил в Італії

На Зелені Свята в прияві короля, Мусолінія та до 100 тисяч глядачів відбулися в Римі великі повітряні маневри під назвою „день крил“. Найважнішою точкою маневрів було бомбардування з повітря збудованого тільки для цеї цілі арабського села. Село це бомбами з літаків в одній хвилині змінили в румовище.

На образку бачимо як над „арабським селом“ кружать літаки з бомбами.

—o—

Страшна катастрофа на морі

З Бостону доносять: з причини густої мраки, наїхав особовий пароплав на корабель, що був наладований нафтою. Огонь обхопив корабель з нафтою так, що полумя сягало на особовий пароплав, де запалило одежу кількох подорожних і моряків. Щоби ратуватися, кинулися вони в воду та з нафтового корабля розлилася по морі нафта і почала горіти так, що вони живцем у воді згоріли. Нафтовий корабель згорів до тла, а на ньому згоріло 40 осіб корабельної залоги. З особового пароплава бракує 11 моряків і 7 подорожних.

Скляна санаторія для мілїонерів

Незабаром вибудують біля Ню Йорку спеціяльну санаторію для найбогатших людей Америки. Крім надзвичайних вигід, яких буде повно в тій санаторії вона ще й тим цікава, що головні складові частини будови будуть із скла.

Такі дві скляні віллі вже вибудовано в одній купелевій місцевости. Скло це дуже грубе і незвичайно тревале не є зовсім прозоре лише має молочну закраску і дуже пожиточне для здоровля. Санаторія буде мати 7 поверхів і плоский дах на соняшні купелі. Підчас непогоди кремінні лямпи будуть заступати сонце. Кошти будови обчислено на 60 мілїонів долярів.

—o—

ОРИҐІНАЛЬНІ ЛОВИ

Малпи, що живуть на острові Ява, незвичайно ласі на раки. Ловлять їх дуже хитрим, а притім оригінальним способом. Явайські раки проживають в норах на морськім березі. Малпа, що шукає за поживою, всуває свій хвіст в нору рака і з пресмішними гримасами дожидає, коли острий біль в хвості дасть її знати, що добича вчепилася оригінальної вудочки.

І справді: лакомий рак не дається довго просити і живо хапає за хвостату приману. Малпа терпеливо позволяє йому кріпко зачепитися за хвіст. Коли докучаючий біль вже певним доказом, що міцно держиться хвоста, малпа витягає його з нори разом з причепленим раком. Тепер починає так сильно крутити хвостом на всі сторони, що рак відривається й паде об землю, а його тверда шкаралупа тріскає. Тоді малпа береться користати з результатів своєї хитрої ловлі.

—o—

Непошанування свят на чужині

(Допис робітника з Туреччини).

Під проводом наших двох переборців, котрих імен не хочу на разі подавати, виїхало нас більше число Українців-Християн зі Старих Кут і доколичних сіл Косівського повіту на роботу до Туреччини. Приїхали ми на місце і кождий з нас дістав на свою відвічальність по 10 Турків до роботи. А що Турки не святкують ніяких свят навіть пятниці, як це було раньше, то й наші люди почали вчитися від бісурман не шанувати неділь і свят. За марний гріш (підвишку платні), і щоби приподобатися Жидам і Туркам ідуть наші люди в неділю і свята до роботи. За 3 місяці побуту в Туреччині половина наших людей побісурменилась і за який рік два вернуть вони до своєї рідні не як християни, якими покинули рідну країну, а Мусулманами. Вони слухають Жидів, які кажуть: «чому другі люди роблять в неділю і свята, а ви не хочете, хто не хоче тому не підвисшу платні». На наші докори наші відступники мовчать. Отсею дорогою звертаємося до їх родичів, жінок і дітей, може вони їх спамятають і нехай тямлять, що чейже вічно не будуть в Туреччині сидіти, а з непошанованих святочних днів маєтку не зібють, а від св. Церкви відпадуть.

Аянчик, (Туреччина) 1/VI 1930.

С. П. Старокутський.

Зелені свята в Делятині

(*Допис*).

Дня 8. VI. першого дня Зелених Свят відбувся величавий похід з процесією на стрілецьку могилу в Шевелівку. На могилі відправлено цілий парастас. По відправі Всч. о. Золотий в глубоко релігійно-національній, промові згадав поляглих стрільців борців за волю України, і при кінці згадав за теперішне партійницьке багно, що руйнує морально нашу суспільність і закликав до національного співжиття під прапором Христової катол. Церкви для добра українського народу. Другого дня Зелених свят члени У. Х. О-ї зібрали коло церкви 60 зол. 27 сот. на Укр. Інвалідів.

Учасник.

Господарські поради

Як пересаджувати ростини.

Дехто з наших господарів, бажаючи удобрити землю коло овочевого дерева чи якого иншого, накидує навколо нього купу сміття або землі. Цього не треба робити, — кора дерева потребує світла і воздуху.

Шкірка коріня є дуже ніжна, хутко висихає на сонці, а тому найкраще пересаджувати росаду чи взагалі які-будь ростинки в хмарний день. Колиж хочемо пересаджувати в соняшний день, то треба коріння прикривати в часі пересаджування мокрою шматинкою або хоптою, збризканою водою. Коли ми вирвали ростинку до пересаджування і маємо час, то треба зараз же її садити на стале місце, а не держати її на сонці з голим корінем.

Ще скорше прийметься тоді ростинка, як ми її корінь вмочимо в розпущену в воді землю із свіжим коровячим гноєм, витягнувши з розтвору, стрясаємо її і садимо в ямку. Вмочивши раз у вище згаданий розтвір можемо переховувати ростину на протязі десяти або й більше днів. Але для переховування треба вибрати вогке місце, десь в холодку і щоб мало воно доступ свіжого повітря.

З кожної ростини, яку ми вирвали чи викопали до пересаджування, треба обривати майже всі листя. Це очевидно відноситься найбільше до деревцят, а не до городовини.

Потреба обривання листя пояснюється тим, що через нього випарюється вода, яка находиться в соках ростини. Чим більше буде листя, себто чим більше буде поверхня для випарювання, тим скорше вичерпається необхідний сік для ростини, яким вона живиться.

Щойно пересаджене деревце не може хутко пристосувати свого коріння для втягнення соків в землі, якби ми не обірвали з деревця листя, то сік би випарився через нього, а нового воно ще не моглоб собі придбати. По цій причині деревце починає вянути, не приймається і всихає.

Більша частина з річних ростин хутко приймається і коли їх обережно пересадимо та добре будемо підливати їх коріння — гарно розвиватимуться. Цього ми не завважуємо у ростин, які ростуть роками і мають тверде грубе коріння.

Запамятаймо як загальне правило; 1) не лишаймо жадної ростини на сонці, щоб його коріння не висихало; 2) якнайменше листя повинно бути на ростині, яку ми пересаджуємо, ще краще постинаймо галузки, коли вона має їх забагато; 3) обрізуймо трохи коріння у деревцят і якнайбільше обрізуймо у тих ростин, що не мають твердого коріння, напр. у цибулі.

—o—

Марійське свято в Жовкві

В дописи під повищим наголовком у попередньому числі пропущено при ломанню одну стрічку при кінці, а саме: УХО-ї жінок під проводом о. Труха ЧСВВ.

Лугове Свято у Львові

В неділю дня 15. червня відбулося у Львові на площі Сокола-Батька Лугове Свято при участи львівського Луга, а також Лугів з повіту львівського і доколичних. До мішаних вправ стануло 1000 осіб, 650 Луговиків в одностроях і 350 Луговичок у гарних народних строях. Всі вправи випали дуже гарно, а це вимагало величезного вкладу праці і витревалости тих, що поодинокі Луги вчили вправ. Після першої половини програми роздано найліпшим Лугам історичні образи як нагороду за дотеперішну працю і заохоту до дальшої праці. Дальше слідували продукції львівського Луга, бо з причини пізної пори позальвівські Луги розїхалися домів. Публика прибула досить численно, а що не прибула ще численніше, то здається тому, що від год. 4 попол. весь час заносилося на дощ, хоч дощу не було.

ВИБУХ У ГЛИБИНІ 200 м. ПІД ЗЕМЛЕЮ

Підчас будови тунелю біля Авеліно в Італії наступив вибух і спричинив смерть 5 робітників. Опріч того 7 робітників тяжко поранених.

Вибух наступив у глибині 200 м. під землею.

ЧИ ЗНАЛИ, ВИ ЩО...

Залізо плаває, очевидно не в воді, тільки в ртути (живому сріблі), що його питомий тягар більший, як питомий тягар води. (Питомий тягар каже нам, кілько разів якесь тіло (залізо, камінь. і. и. важче від тількоїж скількости води)

Болгарин Ілля Господинов танцював повних 24 години без перерви, а при тім грав собі до танцю на дудах.

Мясо свиней, занадто скоро кормлених, має нераз так багато води, що не надається до масарських виробів (вудженин).

АНІ ПОЛОВИНИ ПІЛЬ НЕ ОБСІЯЛИ В РОСІЇ

Заступник комісаря хліборобства совітської Росії Лісіцин оповістив висліди засівів на області російської республіки. Обсіяний грунт виносить ледви 37% наміченого пляну. Комісар каже, що державні фабрики зівсім кепсько достарчують рільниче знаряддя і машини. Нпрм. фабрика „Красний Путіловєц" вислала вправді тисячі тракторів, але вони вповні нездатні до вжитку.

БУРЯ З ГРАДОМ У ДОЛИНЩИНІ

Над пов. Долина пронеслася буря з градом в неділю 15. червня. Найбільше шкоди наробила вона в селах Тересівка і Воля Задеревська.

НОВІ КНИЖКИ

К. Лункевич. Життя первісного чоловіка та сучасних дикунів. Переклав Михайло Лотоцький. Популярна бібльотека, книжечка 3. Львів, Накладня Михайла Таранька 1930 сторін 148 8₀ В книжці понад сто образків. Дуже цікаво описується в книжці як жили люде в давну давнинну, в півдикому стані та як живуть ще й доси дикі племена, Ціна книжки 3 зол. з пересилкою 3·20 зол. В передплаті, Популярна Бібльотека коштує на цілий рік 15 зол, на пврік 8 зол., на чверть р. 4 зол. Замовляти: Накладня Мих. Таранька. Львів вул. Зіморовича ч. 3.

Посмертна згадка

† О. Плятонід Філяс ЧСВВ.

б. Протоігумен Чина й Апостольський Адміністратор на еміграції упокоївся у дрогобицькім монастирі в понеділок рано 16 ц. м. по кількох днях недуги. Покійний був визначним і ревним працьовником церковним і народнім і посвятившися професорській праці поклав великі заслуги для ЧСВВ. Був також співробітником католицької преси, в якій писав дуже богато особливо на фільософічні теми.

В покійнім стратив чин глибоко освіченого священика, великого проповідника й учителя, а католицька преса доброго співробітника.

В. Й. П!

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

22. (9). Неділя. Св. Кирила Архіеп. УСТАВ: Глас 1. Ев. утр. 2. Нині Служба Прес. Евхаристії з Всеночним як в в Тріоди в четвер 2 по Сош. як під І. Утреня — як в Тріоди — Евг. Иоана 24. Перед Службою Божою виставлення Найсв. Тайн. Антиф. празн. троп Сл. І н. конд. празн. Апост. Єванг. празн. За Достойно і Прич. празн. По заамвон. молитві обхід з Найсвят. Тайнами, підчас обходу читаються при чотирох приготованих престолах Єванг. з чотирох Євангелистів про установлення Пресв. Евхар. Мат. 108. Марк. 64. Лук. 108. Иоан 23. і співається часть благальної пісні благословення Най. свят. Тайнами і Отпуст.

23. (10). Понеділок. Свщмч. Тимотея. 24. (11). Второк. Св. Ап. Вартоломея і Варнави (Полиєлей). 25. (12). Середа. Преп. Онуфрія*) і Петра. 26. (13). Четвер. Мч. Акилини. 27. (14). Пятниця. Празн. Сострад. Пресв. Богород. 28.(15). Субота. Прор. Амоса.

*) **Св. Онуфрій Великий** жив около р. 336-го по Р. Хр. і був сином перського царя, що ісповідував віру Христову. Благочестивий монах Пафнутій, що лично пізнав цього Божого угодника, а опісля і похоронив, в його описі життя говорить, що коли народився у царя син, він назвав його по наказу ангела Онуфрієм і заніс його аж до монастиря Єрети в Єгипті. Тут лишив він сина монахам на виховання, а сам вернувся до дому. В тім монастирі виховувався св. Онуфрій. Він наслухався багато про життя св. Іллі, св. Івана Хрестителя і ин. пустинножителів тому то рішив, що і він піде слідом тих Божих угодників. І дійсно, коли він підріс, пішов у тивейську пустиню, де прожив 60 літ в строгім каяттю, а раз у рік приносив йому Божий ангел св. Причастіє. Підчас тих 60 літ не бачив св. Онуфрій ніодного живого чоловіка. За поживу служили йому овочі фігового дерева. Першим чоловіком котрого подибав, був монах Пафнутій, який прийшов у пустиню немовби на те, щоб віддати йому останню християнську прислугу. Благочестивий Пафнутій так оповідає про останні хвилини св. Онуфрія. Над ранком побачив він, що лице св. Онуфрія дуже змінене. Він спитав його„Що Тобі, Отче?" — св. Онуфрій: відповів — „Нічого, брате, сегодня останній день мого життя, а тебе прислав Господь Бог, щоб ти похоронив моє тіло, а відтак оповів усім про моє життя".По тих словах клякнув св. Онуфрій підніс руки в гору і сказав: „В руки Твої, Господи, віддаю мого духа" і впав на землю. Благочестивий Пафнутій бачив як в тій хвилі печера, в якій жив св. Онуфрій наповнилася ангелами і він почув небесний спів. Тоді він клякнув біля тіла св. Онуфрія і довго молився, а відтак серед набожних пісень похоронив тіло Божого праведника.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЄНДАР

23. VI. 1917. Перший універзал Центральної Ради. Відношення московських партій до відновленого під впливом революції українського національного руху було неприхильне. Воно все так, що коли хтось над кимось панував, старається задержати свою владу, хочби й свідомий був, що вона несправедлива. Тільки примушений силою, уступає.. Так було й тут. Коли московські партійні провідники побачили, що українство організується в одностайну силу й домагається автономії для всеї України, стривожилися. Виступ Центральної Ради називали зрадою. Коли Центральна Рада вислала депутацію в справі автономії, то російський уряд на всі точки відповів відмовно. Центральна Рада побачила, що переговорами не дійде до нічого, а чуючи за собою опору широких кругів народу, рішилася творити підстави української автономії сама й звернулася до українського народу першим Універсалом з дня 10 червня ст. ст. (23 червня н. ст.). В універсалі стояло: «Од нині сами творитимемо своє життя». Універсал, а ще більше це, з яким запалом прийняли його в Київі й поза Київом, зробив рішучу зміну на російський уряд і він вкінці вислав міністрів до Київа до переговорів із Центральною Радою. Вислідом цих переговорів було надання Україні широкої автономії.

24. VI. 1651. Привилей Гетьмана Богдана Хмельницького братській школі в Київі. Хоч уся Україна була одним великим табором, сливе кожне село, особливо на Поділі й Волині мусило раз враз зводити бої з польським військом, або бути приготованим до боїв, то всеж таки культурна праця не припинювалася. Противно йшла вона тепер щораз буйніше, особливо в серці України, в Київі. Розумів і Хмельницький, що до скріплення українського народу треба передусім дбати про піднесення освіти в українському народі треба дбати про школи. Виявом цього розуміння й було надання привилею братській школі в Київі, чим зроблено її головною вищою школою на всю Україну.

25. VI. 1205. Роман, галицько-волинський князь згинув під Завихостом. По смерти Володимира Ярославича, останнього з роду Ростиславичів, засів на галицькому престолі волинський князь Роман Мстиславич, Був це князь хоробрий і рішучий. І був би він довів до сили й значіння свою державу. Та в 1205 р. пішов на поміч Лешкови Білому, що воював з другим польським князем Володиславом за краківський престіл. Під Завихостом віддалився Роман із невеличким відділом від свойого табору. На нього напав із засідки більший відділ Поляків і він погиб у бою.

27. VI. 1663. Іван Брюховецький вибраний гетьманом. Коли Юрась Хмельницький побачив, що він нездатний на гетьмана та зложив булаву, стали змагатися за вибір Сомко й Золотаренко. Та на них справдилася проповідка: «Де двох б'ється, там користає третій». Появився на Україні бувший чура гетьмана Богдана Хмельницького, а тепер запорізький кошовий Іван Брюховецький. Він зєднав собі запорожців та став улещуватися Москві. До вибору гетьмана під Ніжином привів він велику силу запорожців, і городового козацтва, що переманив до себе. Привів тому військо й Сомко. Рада з самого початку перемінилася в битву. Сомко й Золотаренко скрилися в московський табор, та командант московських військ велів їх увязнити, а потім за намовою Брюховецького покарав смертю «за бунт». Так став гетьманом Брюховецький. Був він зовсім нікчемним гетьманом і в усьому йшов на руку Москві. Перший із дотеперішніх гетьманів поїхав до Москви на поклін і сам піддавав цареви думку, щоб цар наслав більше московських воєвод і урядовців на Україну, щоб вони сами стягали податки та щоб митрополита на Україну прислали з Москви. Сумну память оставив він по собі.

27. VI. 1672. Іван Самойлович вибраний гетьманом. В девять літ пізніше в цей самий день знов був вибір гетьмана. По скиненні з гетьманства Дамяна Многогрішного, сама старшина поза межами України вибрала під охороною московського війська Івана Самойловича, прозваного «Поповичем». Старшина вимовила собі, що гетьман не може без військового суду скидати старшин, а московський уряд вичеркнув із статей право Україні посилати послів до чужих держав. І цей гетьман був дуже услужний для Москви.

28. VI. 1914. р. Великий Січово-сокільський здвиг у Львові. В 1914 р. минуло 100 літ від уродження Тараса Шевченка. По всій Україні й на чужині святкували Українці ці роковини. І наші руханкові товариства рішили відсвяткувати цей ювилей. На 28 червня скликано великий січово-сокільський здвиг у Львові. Здвиг випав дуже величаво. Навіть ворожі Українцям часописи признали це. Замітний цей здвиг був і цим, що там уперше виступили з військовими вправами наші «Українські Січові Стрільці», що може й не прочували ще тоді, що вже дуже скоро прийдеться їм станути до бою. В цей самий день в Сараєві вбито австрійського престолонаслідника Франца Фердинанда й його жінку, що дало почин до світової війни. І вже небаром рушило стрілецтво до бою.

28. VI. 1915. Українські Січові Стрільці по прогнанні російських військ зайняли Галич. По проломі московського фронту, враз з австрійською армією рушили й Укр. Січові Стрільці наперед. Живіще забилося в них серце, коли саме в річницю січово-сокільського здвигу вони перші ввійшли в старинну столицю галицького князівства — в Галич. Тодішний сотник У.С.С. а пізнішний командант У.Г.А. і міністер війни ЗУНРепублики Дмитро Вітовський вивісив на галицькому ратуші український жовто-блакитний прапір. За це потім на донос ворогів стрілецтва мав неприємности від австрійської команди.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЄНДАР

22. VI.	схід	сонця	3·18,	захід	19·33
23. VI.	„	„	3·18,	„	19·33
24. VI.	„	„	3·19,	„	19·33
25. VI.	„	„	3·19,	„	19.33
26. VI.	„	„	3·19,	„	19·33
27. VI.	„	„	3·20,	„	19·33
28 VI.	„	„	3·20,	„	19·33

Дня 22. VI. в 10 год. 51 хвилин рано настає астрономічне літо. Маємо тоді літню перемогу дня над нічю.

Дня 26. VI. 12 г. 45 хвилин нів місяця.

Народній календар 24. VI. Івана Хрестителя. Кажуть: „Коли на Івана зоряна ніч, буде врожай на гриби".

„Після Івана не треба жупана".

БІРЖА

Доляр ам. 8·88 зол.

ЗБІЖЖА: (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 39·00—40·00, пшениця с. 36·00—37·00, жито д. 15·25—15·75, жито сел. 14·00—14·50, ячмінь на мливо 13·75—14·25, ячмінь пашний 13—13·50, овес гал. 14·00—14·50, кукуруза 21·25—22·25, бараболя промисл. 0·00—0·, фасоля біла 45—55, фасоля колір. 30—35, фасоля краса 40—45, горох ½ Вікторія 23·75—25·75, горох пільн. 21·25—22·25, бобик 19·50,—20 50 вика чорна 26·50—27·50, вика сіра 25·—26·, гречка 20·50—21·50любинь 00·—00·, конюшина червона 000—000, просо 00·—00·, сіно прас. 6·00—7·00, солома прас. 4·50—5.

НАБІЛ: Маслосоюз платив 16. VI. за масло експортове солене пріма 4·40 за масло несолене бльокове 3 90 за кільог. за літру молока 0·25, за літру сметани 1·50, за копу яєць 5·80. зол.

ХУДОБА: За 1 кґ. живої ваги вола плачено 1·20—1·40 зол.; бугая 1·15—1·25, корови 1·35—1·45, теляти 1·05—1·30.

СВИНІ: Експортова різня Рукера на Знесінню коло Львова платить за товсті (солонинові) свині 1·80—2·00 зол. за кг. жив. ваги. За свині понад 120 кг. живої ваги по 1·80 — 1·95 зол. за кг. живої ваги, за свині на бекон (мясні на забій і вивіз до Англії 70 до 100 кг ваги) по 1·70 — 1·80 зол.

ШКІРИ: За велику кінську шкіру платиться 25·45 зол, за малу 12·45 зол. за кг. телячої шкіри 3·50 — 4·60 зол. за тяжку худобячу шкіру зол. 1·95 за кґ. за легку 1·85 зол. за кг.

—о—

ПРИЄМНІ ГОСТІ.

Тітка до дітей: Як то гарно дітоньки, що ви прийшли відвідати стареньку тітку.

Діти: Татуньо казали нам іти до тітки, бо ми дома дуже галасували.

—о—

БАЖАНИЙ ГІСТЬ.

Родичі вислали синка на свіжий воздух до свояків. Коли син вернув зі свіжого воздуха, мати питає.

Івасю, а може тітка не раді були, що ти приїхав до них?

—о—

З друкарні Щасного Беднарського в аренді „Кооперативи Промислу Графічного" у Львові. Ринок 9. — Телеф. 76-14.
Відповідальний редактор Антін Лотоцький. Видає Інститут Неп. Зач. П. Д.